

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до організації самостійної роботи, практичних занять
та виконання письмових робіт
з дисципліни

«ГОСПОДАРСЬКЕ І ТРУДОВЕ ПРАВО»

(для студентів усіх спеціальностей усіх форм навчання)

**Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2017**

Методичні вказівки до організації самостійної роботи, практичних занять та виконання письмових робіт з дисципліни «Господарське і трудове право» (для студентів усіх спеціальностей усіх форм навчання) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. Т. А. Коляда. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 22 с.

Укладач канд. юрид. наук, доц. **Т. А. Коляда**

Рецензент

А. В. Домбровська, кандидат юридичних наук, доцент Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

Рекомендовано кафедрою правового забезпечення господарської діяльності, протокол № 1 від 28. 08. 2016 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
Зміст дисципліни.....	5
Змістовий модуль 1 Господарське право.....	6
Змістовий модуль 2 Трудове право.....	10
Порядок обрання та правила виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання та тематика контрольних робіт з дисципліни.....	12
Порядок, методи і критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів.....	18
Список рекомендованих джерел.....	20

ВСТУП

Поступальний розвиток держави та становлення громадянського суспільства неможливий без активної і свідомої участі у суспільно-політичному процесі усіх верств населення, особливо студентської молоді. Ефективність докладених зусиль у цій царині безпосереднім чином залежить від рівня загальної та правової культури громадян, глибини усвідомлення кожною людиною особистої відповідальності та причетності до державно-правових перетворень на шляху до розбудови правової держави та ствердження ліберальних цінностей.

Подолання правового нігілізму в українському суспільстві пов'язано з перспективою активізації зусиль, спрямованих на покращання правового виховання населення. У цьому контексті недоцільно обмежуватися лише загальним ознайомленням з чинним законодавством. Враховуючи комплексний характер проблеми, слід застосовувати широкий спектр апробованих форм, однією з найефективніших є вивчення студентами навчальної дисципліни «Господарське і трудове право».

Мета викладання навчальної дисципліни «Господарське і трудове право» полягає в ознайомленні студентів з концептуальними засадами побудови національної правової системи та базовими положеннями основних галузей вітчизняного права. До основних завдань навчального курсу віднесено опанування студентами основ знань з господарського і трудового права.

Особлива увага акцентується на прикладному значенні господарського і трудового права, формуванні вміння правильно визначати правову природу соціальних явищ та обирати обґрунтований правовий алгоритм вирішення окремих колізій, що можуть виникати у цих галузях права.

Предметом навчальної дисципліни «Господарське і трудове право» є ознайомлення студентів з обсягом знань, що формують юридичне мислення; набуття навичок щодо застосування теоретичних правових знань у практичних управлінських ситуаціях, а також навичок самостійної роботи, необхідних для подальшого поглиблення й своєчасного оновлення професійних знань, формування правосвідомості і правової культури у майбутніх працівників ділової еліти.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1 ГОСПОДАРСЬКЕ І ТРУДОВЕ ПРАВО

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.1 ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

Тема 1 Поняття та види господарської діяльності. Державне регулювання господарської діяльності в Україні.

Тема 2 Суб'єкти господарської діяльності. Організація господарської діяльності. Припинення юридичних осіб та підприємницької діяльності фізичних осіб.

Тема 3 Правовий режим майна суб'єктів господарювання.

Тема 4 Загальні положення про договори у сфері господарської діяльності. Договори про передачу майна у власність. Договори про передачу майна в користування. Договори про виконання робіт. Договори на надання послуг. Зобов'язання про спільну діяльність. Договори про створення юридичної особи.

Тема 5 Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Тема 6 Захист прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.2 ТРУДОВЕ ПРАВО

Тема 7 Поняття, предмет та значення трудового права. Джерела трудового права. Колективні договори і угоди.

Тема 8 Укладення трудового договору. Зміна трудового договору. Припинення трудового договору.

Тема 9 Робочий час і час відпочинку. Оплата праці. Гарантійні та компенсаційні виплати.

Тема 10 Дисципліна праці. Матеріальна відповідальність. Охорона праці. Трудові спори. Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

Тема 1 Поняття та види господарської діяльності. Державне регулювання господарської діяльності в Україні

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Поняття і предмет господарського права.
2. Правові відносини, що регулюються господарським правом.
3. Принципи господарського права.
4. Співвідношення загально-правових та галузевих принципів у сфері господарювання.
5. Система господарського права, його основні категорії та інститути.
6. Співвідношення господарського права з іншими галузями права.
7. Співвідношення публічно-правового та приватноправового регулювання господарських відносин.
8. Джерела господарського права.
9. Поняття, ознаки та принципи господарської діяльності.
10. Види господарської діяльності.

Завдання для самостійної роботи

Тематика фіксованих виступів на практичному занятті

1. Поняття та основні напрями державного регулювання господарської діяльності у Україні.
2. Мета державного регулювання економіки. Тенденції його посилення.
3. Методи державного регулювання господарювання.
4. Основні засади державного контролю у сфері господарської діяльності.
5. Ціноутворення та регулювання цін.
6. Ліцензування господарської діяльності.
7. Державний контроль за дотриманням антимонопольного законодавства.
8. Поняття недобросовісної конкуренції, її прояви на ринку.
9. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства.
10. Законодавство, що регулює відносини у сфері захисту прав споживачів. Державний захист прав споживачів.
11. Правові основи фінансового контролю в Україні.

Тема 2 Суб'єкти господарської діяльності. Організація господарської діяльності. Припинення юридичних осіб та підприємницької діяльності фізичних осіб

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Поняття суб'єкта господарювання, його ознаки та види.
2. Суб'єкти господарської діяльності без створення юридичної особи (фізичні особи – підприємці).

3. Підприємства: поняття та види відповідно до законодавства України.

Права та обов'язки засновників і учасників підприємств. Установчі документи підприємства.

4. Філії та представництва підприємств. Дочірні підприємства, їх правовий статус.

5. Господарські товариства: поняття та види відповідно до законодавства України. Особливості установчих документів господарських товариств. Функції статутного фонду.

6. Особливості створення та функціонування господарських товариств різних видів.

7. Об'єднання підприємств, їх види та правовий статус.

8. Правовий статус кооперативів.

9. Інші організаційно-правові форми суб'єктів підприємницької діяльності, правовий статус за законодавством України.

Завдання для самостійної роботи

Тематика фіксованих виступів на практичному занятті

1. Загальна характеристика законодавства, що регламентує порядок державної реєстрації суб'єктів підприємництва.

2. Порядок і особливості державної реєстрації фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності.

3. Особливості реєстрації юридичних осіб. Оформлення документів, необхідних для державної реєстрації.

4. Підстави та порядок внесення змін до установчих документів юридичних осіб.

5. Ліцензування певних видів господарської діяльності за видами.

6. Підстави та наслідки скасування державної реєстрації суб'єктів господарювання.

7. Особливості припинення господарської діяльності фізичних осіб.

8. Реорганізація юридичної особи – суб'єкта господарської діяльності. Форми реорганізації.

9. Підстави та порядок ліквідації платоспроможних юридичних осіб. Черговість задоволення претензій кредиторів.

10. Банкрутство суб'єктів господарювання: поняття, суб'єкти, умови порушення справи про банкрутство. Проведення справ про банкрутство та їх загальна характеристика.

Тема 3 Правовий режим майна суб'єктів господарювання

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Поняття та види правових режимів майна суб'єктів господарювання.

2. Майно як об'єкт підприємницької діяльності.

3. Склад майна суб'єкта господарювання.

4. Об'єкти майнових прав суб'єктів господарювання.
5. Правовий режим речей.
6. Правовий режим грошей.
7. Правовий режим цінних паперів.
8. Об'єкти права інтелектуальної власності суб'єктів господарської діяльності.
9. Захист майна та майнових прав суб'єктів господарювання.

Тема 4 Загальні положення про договори у сфері господарської діяльності. Договори про передачу майна у власність. Договори про передачу майна в користування. Договори про виконання робіт. Договори на надання послуг. Зобов'язання про спільну діяльність. Договори про створення юридичної особи

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Поняття та функції договору у господарській діяльності.
2. Класифікація договорів у сфері господарювання.
3. Порядок укладання, зміни і розірвання господарських договорів.
4. Зміст господарського договору.
5. Підстави та наслідки визнання договорів недійсними і неукладеними.
6. Виконання договірних зобов'язань.
7. Способи забезпечення виконання договірних зобов'язань.
8. Відповідальність за порушення договірних зобов'язань у сфері господарювання.
9. Припинення договірних зобов'язань.

Завдання для самостійної роботи

Тематика фіксованих виступів на практичному занятті

1. Договір купівлі-продажу, його види.
2. Особливості оптової купівлі-продажу.
3. Поняття та значення товарних бірж, порядок їх створення та функціонування. Учасники біржової торгівлі. Порядок встановлення правил біржової торгівлі.
4. Договір роздрібної купівлі-продажу.
5. Відповідальність суб'єктів підприємництва за порушення правил торговельної діяльності і торговельного обслуговування покупців.
6. Договір міни. Бартерний договір: поняття та особливості.
7. Договір безоплатної передачі (дарування).
8. Договір поставки.
9. Договір контрактації.
10. Поняття та зміст договору найму(оренди). Права та обов'язки сторін.
Суборенда
11. Особливості оренди державного і комунального майна.
12. Договір лізингу та його види. Особливості фінансового лізингу.

13. Концесійний договір.
14. Поняття та види договорів про виконання робіт.
15. Транспортні договори. Система та види перевезення вантажів, їх правове регулювання.
16. Договір перевезення пасажирів і багажу.
17. Договір транспортної експедиції.
18. Договір страхування. Правове регулювання страхової діяльності у сфері підприємництва. Види договору страхування. Правове регулювання розрахункових та кредитних відносин.
19. Договір позики та кредитний договір.
20. Договори про спільну діяльність. Склад майна і порядок здійснення внесків учасниками спільної діяльності. Засновницький договір про створення юридичної особи. Права й обов'язки сторін за засновницьким договором.

Тема 5 Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Правовий статус суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.
2. Правовий режим підприємств з іноземними інвестиціями.
3. Система державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
4. Тарифне і нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
5. Правовий режим ліцензування та квотування експорту(імпорту) товарів (робіт, послуг).
6. Правове регулювання зовнішньоекономічних контрактів.
7. Відповідальність у зовнішньоекономічній діяльності.
8. Валютне регулювання і валютний контроль.
9. Особливості вирішення зовнішньоекономічних спорів.
10. Міжнародний комерційний арбітраж.

Тема 6 Захист прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Способи і механізми захисту прав та законних інтересів суб'єктів господарювання.
2. Цивільний, кримінальний, адміністративний і нотаріальний захист прав та законних інтересів суб'єктів господарювання.
3. Розгляд господарських спорів судами загальної юрисдикції.
4. Розгляд спорів господарськими судами.
5. Підвідомчість господарських спорів і компетенція господарських судів щодо їх вирішення.
6. Порядок розгляду спорів господарськими судами.
7. Виконання рішень господарського суду.
8. Особливості розгляду спорів між суб'єктами підприємницької діяльності третейськими судами.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ТРУДОВЕ ПРАВО

Тема 7 Поняття, предмет та значення трудового права. Джерела трудового права. Колективні договори і угоди

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Поняття та предмет трудового права.
2. Метод правового регулювання та його ознаки.
3. Функції трудового права.
4. Поняття принципів трудового права та їх класифікація.
5. Система трудового права.
6. Поняття джерел трудового права, їх види.
7. Суб'єкти трудового права: поняття та види.
8. Поняття та значення колективного договору.
9. Сфера укладення колективних договорів.
10. Сторони колективного договору.
11. Строк дії колективного договору.
12. Зміст колективного договору.
13. Порядок укладення та реєстрація колективного договору.
14. Контроль за виконанням колективного договору.

Тема 8 Укладення трудового договору. Зміна трудового договору. Припинення трудового договору

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Поняття та сторони трудового договору.
2. Зміст трудового договору.
3. Письмова й усна форми трудового договору. Строк трудового договору.
4. Юридичні гарантії при прийомі на роботу. Обмеження при прийнятті на роботу.
5. Порядок укладення трудового договору.
6. Документи, що подаються при укладенні.
7. Випробування при прийнятті на роботу.
8. Види трудових договорів. (тимчасові, сезонні, суміщення, сумісництво, контракт).
9. Переведення на іншу роботу: поняття, класифікація переведень.
10. Переміщення на інше робоче місце.
11. Зміна істотних умов праці.
12. Загальні підстави припинення трудового договору, їх класифікація.
13. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника.

14. Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.

15. Розірвання трудового договору з ініціативи третіх осіб, які не є сторонами.

16. Порядок звільнення і проведення розрахунку. Вихідна допомога.

Тема 9 Робочий час і час відпочинку. Оплата праці. Гарантійні та компенсаційні виплати

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Поняття та види робочого часу.
2. Режим робочого часу.
3. Надурочна робота.
4. Поняття та види часу відпочинку.
5. Види відпусток і порядок їх надання.
6. Поняття і структура заробітної плати.
7. Системи оплати праці (тарифна, відрядна, погодинна).
8. Порядок виплати заробітної плати.
9. Поняття та види гарантійних виплат.
10. Поняття та види компенсаційних виплат.

Тема 10 Дисципліна праці. Матеріальна відповідальність. Охорона праці. Трудові спори. Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Поняття дисципліни праці та засоби її забезпечення.
2. Внутрішній трудовий розпорядок.
3. Заохочення.
4. Поняття, види та підстави дисциплінарної відповідальності.
5. Поняття та функції матеріальної відповідальності.
6. Підстави і умови матеріальної відповідальності.
7. Види матеріальної відповідальності.
8. Поняття та зміст охорони праці.
9. Організація охорони праці на підприємстві.
10. Поняття, види та причини трудових спорів.
11. Індивідуальні трудові спори.
12. Колективні трудові спори.
13. Система органів, що здійснюють розгляд трудових спорів.
14. Нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю.

ПОРЯДОК ОБРАННЯ ТА ПРАВИЛА ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТАМИ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ТА ТЕМАТИКА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Мета контрольної роботи полягає в тому, щоб допомогти слухачам у вивченні курсу господарського і трудового права, а також в перевірці засвоєння ними певного матеріалу, вміння самостійно аналізувати конкретну ситуацію і правильно застосовувати діюче законодавство.

Контрольна робота повинна бути виконана виключно у **РУКОПИСНОМУ** вигляді за одним із варіантів.

Остання цифра залікової книжки студента відповідає номеру варіанта, тобто:

1 – перший варіант; 2 – другий варіант; 3 – третій варіант; 0 – десятий варіант.

Заміна варіантів не допускається.

Студенти, насамперед, повинні ознайомитись із запропонованим матеріалом, враховуючи вказівки для самостійного вивчення курсу.

Виклад матеріалу має уявляти собою розгорнуту і обґрунтовану відповідь на поставлені запитання, а також на запитання, що виникають а результаті логічного аналізу. Вони повинні містити посилання на відповідні нормативні акти, їх назву, ким і коли прийняті, де надруковані. У разі необхідності у висновках повинні бути використані певні теоретичні положення. Обсяг контрольної роботи має становити 24–28 аркушів.

Список використаних джерел необхідно скласти у певному порядку:

– спочатку наводяться нормативно-правові акти, потім загальна й спеціальна література за алфавітом.

Варіант № 1

1. Колективні договори та угоди.
2. Договір купівлі-продажу, його види.
3. Правове регулювання зовнішньоекономічних контрактів.

Задача 1. Працівницю В. прийнято за строковим трудовим договором на час відпустки працівниці А. для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. Через рік працівниця В. завагітніла, їй було надано відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами, а згодом – відпустку для догляду за дитиною. Незабаром дитині працівниці А. виповниться три роки, у телефонній розмові з кадровиком підприємства жінка повідомила, що вийде на роботу.

Як вирішити дану ситуацію?

Задача 2. Директор загальноосвітньої школи 5 березня видав наказ про переміщення вчителя початкових класів Н. без його згоди на посаду вихователя групи продовженого дня, ніяк не аргументуючи такі дії.

Що саме мало місце у даному випадку, переведення чи переміщення? В якому випадку згода працівника потрібна обов'язково?

Варіант № 2

1. Поняття та види трудового договору.
2. Поняття та функції договору у господарській діяльності.
3. Договір купівлі-продажу, його види.

Задача 1. Працівниця Т., прийнята за строковим трудовим договором, пішла у відпустку для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. Під час відпустки строк трудового договору закінчився. Але із звільненням роботодавець не квапився і звільнив жінку за пунктом 2 статті 36 КЗпП лише коли дитині працівниці виповнилося три роки. Жінка звернулася до суду з позовом про поновлення на роботі.

Яке рішення прийме суд?

Задача 2. Працівник державної установи К. вибув у відрядження за наказом роботодавця і перебував там за свої кошти. Після того, як він повернувся, роботодавець виплатив витрати на проїзд до місця призначення та назад, а також витрати у зв'язку з наймом житлового приміщення. К. зазначив, що роботодавець повинен компенсувати ще й добові витрати, які він здійснював під час відрядження.

Чи має виплачуватись добові виплати? Коли повинен виплачуватись грошовий аванс особі, яка їде у відрядження?

Варіант № 3

1. Припинення трудового договору.
2. Договір міни. Бартерний договір: поняття та особливості.
3. Договір контрактації.

Задача 1. Янковська працювала продавцем у цілодобовому магазині. Під час своєї зміни, що закінчувалась о 9 ранку, вона залишила місце роботи у 2 годині ночі, оскільки не було покупців. У 5.30 ранку Гаврилов прийшов до магазину, щоб купити молока, але він був зачинений. Через пів години повернулася Янковська. Наступного дня Гаврилов написав скаргу, та Янковська була звільнена за прогул.

Чи правомірне це звільнення? Який порядок звільнення працівників?

Задача 2. Семенко працювала секретарем за строковим трудовим договором, укладеним на 5 років. З 20 липня 2008 року вона перебувала у відпустці для догляду за дитиною до трьох років. 20 липня 2011 року вона повернулася на роботу, але вже 3 серпня 2011 року вийшла у відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами. 20 вересня Семенко була звільнена згідно з закінченням строку трудового договору.

Чи допускається таке звільнення? Як нарахувати допомогу по вагітності та пологах, якщо жінка до виходу у відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами перебувала у відпустці для догляду за дитиною до трьох років?

Варіант № 4

1. Робочий час і час відпочинку.
2. Договір безоплатної передачі (дарування).
3. Договір поставки.

Задача 1. Спеціаліст I категорії управління праці та соціального захисту населення Ткаченко перебуває у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. За час перебування її у відпустці в управлінні пройшла реорганізація і посада спеціаліста I категорії у відділі, де працювала Ткаченко, скасована, а замість неї введено посаду головного спеціаліста. Вона звернулася до керівництва з проханням призначити її на посаду головного спеціаліста, на що їй було відмовлено.

Як потрібно вирішити ситуацію?

Задача 2. Студент К. у вільний від навчання час працює бібліотекарем та підробляє механіком на станції техогляду. У розмові з другом К. дізнався, що працівники бібліотек мають отримувати надбавку за особливі умови роботи у розмірі 50 відсотків, але йому такої надбавки не отримує. Звернувшись до бухгалтерії, К. пояснили, що таку надбавку не можуть отримувати люди, які працюють за сумісництвом.

Як вирішити даний спір?

Варіант № 5

1. Оплата праці, гарантії та компенсації
2. Поняття та зміст договору найму (оренди). Права та обов'язки сторін. Суборенда.
3. Особливості оренди державного і комунального майна.

Задача 1. Павлушин працював 20 років на підприємстві «Строймаш» слюсарем. У зв'язку зі скороченням чисельності або штату працівників згідно з п.1 ст.40 КЗпП Павлушина провадили на достроковий вихід на пенсію. Він був не згодний з цим рішенням бо не досяг пенсійного віку, так як йому 59 років. Павлушин звернувся по допомогу до юриста.

У якому порядку провадиться достроковий вихід на пенсію в разі скорочення численності або штату працівників згідно з п. 1 ст. 40 КЗпП? Яке пояснення Павлушину може дати юрист?

Задача 2. Електромонтер Ситін без дозволу начальника цеху погодився на одне чергування замінити електромонтера Іванова. На це чергування Ситін з'явився в нетверезому стані і не був допущений до роботи.

Кваліфікуйте дії Іванова та Ситіна. Чи можна їх притягнути до дисциплінарної відповідальності?

Варіант № 6

1. Трудова дисципліна.
2. Договір лізингу та його види. Особливості фінансового лізингу.
3. Концесійний договір.

Задача 1. Войтенко працював водієм відділення швидкої допомоги з 2004 року. За цей час жодного разу він не одержував допомоги на оздоровлення, ідучи у відпустку, як і інші водії. На профспілкових зборах він підняв це питання, але головний лікар пояснив, що медикам така допомога не виплачується, оскільки не підписана колективна угода між профспілкою та Міністерством охорони здоров'я України.

Чи правомірні доводи головного лікаря?

Задача 2. Повар кухні студентської їдальні Заліщук відмовилась від проходження медичного огляду, посилаючись на те, що вона здорова і у проведенні для неї медичного огляду потреби немає.

Директор їдальні звернувся до студентів юридичного факультету за консультацією, як від може вплинути на повара Заліщук?

Дайте відповідь.

Варіант № 7

1. Матеріальна відповідальність працівників за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації.
2. Поняття та види договорів про виконання робіт.
3. Транспортні договори. Система та види перевезення вантажів, їх правове регулювання.

Задача 1. Семенко працювала секретарем по строковому договору. З 20 липня 2008 року вона перебувала у відпустці для догляду за дитиною до трьох років. 20 липня 2011 року вона повернулася на роботу, але вже 3 серпня 2011р. вийшла у відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами. 20 вересня Семенко була звільнена згідно з закінченням строку трудового договору.

Чи допускається таке звільнення? Як нарахувати допомогу по вагітності та пологах, якщо жінка до виходу у відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами перебувала у відпустці для догляду за дитиною до трьох років?

Задача 2. За рішенням міськради м. Кременчуга стаціонарні відділення міської лікарні передавались іншому лікувальному закладу. Працівники лікарні були переведені до інших медичних закладів. Кротов, який працював хірургом у стаціонарному відділенні міської лікарні № 31 від запропонованого йому переведення відмовився. Кротова було звільнено за п.6 ст. 36 КЗпП України.

Чи законне звільнення Кротова?

Варіант № 8

1. Охорона праці.
2. Договір перевезення пасажирів і багажу.
3. Договір транспортної експедиції.

Задача 1. К. працює водієм легкового автомобіля, зайнятого обслуговуванням органів виконавчої влади. Впродовж робочого дня він нікуди не їздив на автомобілі. Цей день Адміністрація не сплатила йому, пояснив тим, що автомобіль упродовж дня не пройшов жодного кілометра і К. практично не працював. Він був не згоден з цим рішенням і звернувся до юриста за допомогою.

Яке пояснення може дати йому юрист? Як оплатити працю водія легкового автомобіля, зайнятого обслуговуванням органів виконавчої влади, якщо автомобілем впродовж робочого дня не пройдено жодного кілометра?

Задача 2. П. протягом 20 років працює методистом райметодкабінету. А ще вона додатково виконує обов'язки завідувача райметодкабінету з доплатою 50 % посадового окладу завідувача. Вона звернулася до адміністрації, щоб їй нарахували на цю доплату надбавку за вислугу років. Адміністрація відмовила П. в цьому. Тоді вона звернулася за допомогою до юриста.

Яку відповідь дасть їй юрист? Чи нараховується на цю доплату надбавка за вислугу років?

Варіант № 9

1. Індивідуальні трудові спори.
2. Договір страхування. Правове регулювання страхової діяльності у сфері підприємництва. Види договору страхування.
3. Правове регулювання розрахункових та кредитних відносин.

Задача 1. С., який працював 3 роки на підприємстві «Глобус» водієм автобусу, перебував у відпустці без збереження заробітної плати у зв'язку з народженням дитини. Під час відпустки С. отримав листа з попередженням, що у зв'язку з реорганізацією підприємства його буде звільнено за скороченням штату. І через два тижні за згодою виборного органу первинної профспілкової організації він був звільнений за п.1 ст.40 КЗпП України. С. подав позов до суду за незаконне звільнення.

Яке рішення має винести суд?

Задача 2. Ч. працював заступником головного редактора газети «Бізнес». У зв'язку з відсутністю головного редактора протягом місяця, Ч. виконував його обов'язки. Після повернення головного редактора, Ч. подав заяву про виплату йому різниці між його посадовим окладом й окладом редактора.

Чи будуть його вимоги задоволені?

Варіант № 10

1. Колективні трудові спори.
2. Договір позики та кредитний договір.
3. Договори про спільну діяльність.

Задача 1. Працівника М. прийнято за строковим трудовим договором на час відпустки основного працівника С. Основний працівник С. приступає до роботи 13.09.2011 р., а працівник М. подав довідку-виклик ВНЗ на установчу сесію з 05.09.2011 р. тривалістю 20 календарних днів.

Чи повинен роботодавець надати таку відпустку?

Задача 2. Х. працює екскурсоводом у міській картинній галереї. Галерея відчинена для відвідувачів з 10 – 14 години. Директор встановив робочий день 8 годин. Екскурсовод впевнена, що це незаконно і норма робочого дня для її професії не може складати 8 годин на день. Х. звернулася за роз'ясненням до юриста.

Яке роз'яснення дасть юрист?

ПОРЯДОК, МЕТОДИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ

Контроль є обов'язковим елементом навчання як складника процесів освіти, пізнання. Практика і чисельні наукові дослідження підтверджують стимулюючу роль різноманітних видів контролю в мотиваційній поведінці студентів.

Рейтингова система спрямована на підвищення виховної ролі навчальної дисципліни, стимулює самостійну роботу студентів, спонукає їх до ініціативи. Одним із елементів рейтингової системи є тестовий контроль знань, умінь і навичок студентів, який дозволяє ефективно й об'єктивно оцінювати успішність студентів.

Для визначення рівня знань, умінь і навичок студентів під час вивчення модуля «Господарське і трудове право» використовуються наступні форми та методи контролю:

1) поточний контроль за результатами вивчення кожного змістового модуля передбачає виявлення рівня засвоєння студентом лекційного матеріалу й умінь використовувати його для вирішення практичної ситуації, наводиться у вигляді письмової роботи, яка передбачає тестування та розв'язання задач;

2) оцінювання роботи студентів на практичних заняттях, передбачає оцінку систематичності й активності роботи студента під час обговорення питань тієї чи іншої теми;

3) підсумковий контроль. За умовами кредитно-модульної системи організації навчального процесу до підсумкового контролю допускаються студенти, які набрали в сумі за змістовими модулями більше ніж 35% балів від загальної їхньої кількості в цілому за модулем, або більше 50% балів поточного контролю за усіма змістовими модулями. Підсумковий контроль проводиться у письмовій формі.

Отримані під час вимірювання різними методами оцінки, бали, відсотки складають врешті комплексну оцінку. Комплексна оцінка враховує також і систему заохочувальних балів, які отримав студент протягом семестру.

Результати тестування, виконання тематичних робіт, розв'язання задач, заохочувальні та штрафні бали перераховуються відповідно до системи оцінювання, які подані в таблиці.

Залік з курсу «Господарське і трудове право» проводиться за завданнями, складеними відповідно до програми дисципліни.

Екзаменаційні запитання з дисципліни «Господарське і трудове право»

Таблиця – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за Шкалою ЄКТС
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф. заліку	Для заліку	
90–100	Відмінно	Зараховано	A
82–89	Добре		B
74–81			C
64–73			D
60–63	Задовільно		E
35–59	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання	Fx
0–34	З обов’язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	F

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні

1. Прокопенко В. І. Трудове право України : підручник / В. І. Прокопенко. – Харків : Консум, 1998. – 480 с.
2. Чанышева Г. И. Трудовое право Украины : учебник / Г. И. Чанышева, Н. Б. Болотина. – Харьков : Одиссей, 1999. – 480 с.
3. Трудовое право в вопросах и ответах : учебн.-справ. пособие / Под ред. В. В. Жернакова. – Харьков : Одиссей, 2004. – 624 с.
4. Венедиктов В. С. Трудовое право Украины: учеб. пособие / В. С. Венедиктов. – Харьков : Консум, 2004. – 412 с.
5. Трудове право України. Академічний курс : підручник / За ред. П. Д. Пилипенка. – Київ, 2004.
6. Прилипко С. М. Трудове право України : підручник / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. – Харків : Видавництво «Фінн», 2009. – 728 с.
7. Зуб І. В. Науково-практичний коментар законодавства України про працю. / І. В. Зуб, В. Г. Ротань, О. Є. Сонін. – Київ, 2010. – 679 с.
8. Вінник О. М. Господарське право: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / О. М. Вінник. – 2-ге вид., змін. і допов. – Київ : Прав. єдність, 2008. – 766 с.
9. Господарське законодавство : навч. посіб. [для слухачів екон. спеціальностей] / В. О. Кондратьєв; за ред. С. В. Дрожжиної. – Київ : Ліра-К, 2009. – 468 с.
10. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / за ред. В. М. Коссака. – Київ : Істина, 2007. – 870 с.
11. Підприємницьке право : підручник / за ред. О. В. Старцева. – Київ : Істина, 2007. – 864 с.
12. Підприємницьке право : практикум / Л. В. Ніколаєва, О. В. Старцев, П. М. Пальчук, О. О. Бакалінська. – Київ : Істина, 2002. – 200 с.
13. Щербина В. С. Господарське право : підручник / В. С. Щербина. – 4-те вид., переробл. і допов. – Київ : Юрінком Інтер, 2009. – 640 с.
14. Беяневич О. А. Господарське договірне право України (теоретичні аспекти) / О. А. Беяневич. – Київ : Юрінком Інтер, 2006. – 592 с.
15. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Трудове право» (відповідно до виог ECTS) [для студентів II та III курсів] / уклад. : В. В. Жернаков, С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін. – Х.: Нац.ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2012. – 104 с.

Допоміжні

1. Конституція України : зі змінами та доповненнями : [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р.] // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – С. 141.

2. Кодекс законів про працю України [Електронний ресурс]: Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
3. Про відпустки : Закон України від 15.11.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 2. – Ст. 4.
4. Про оплату праці : Закон України від 24.03.1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 17. – Ст. 121.
5. Про охорону праці : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 49. – Ст. 668.
6. Про колективні договори і угоди : Закон України від 07.01.1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 36. – Ст. 361.
7. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності : Закон України від 15 вересня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 45. – Ст. 379.
8. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.
9. Господарський кодекс України: закон України // ВВР України 2003, №18, №19-20, № 21-22. – Ст. 144.
10. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 року № 755-IV//ВВР України. – 2003. – № 31-32. – Ст. 263.
11. Про природні монополії : Закон України від 20.04.2000 року № 1682-III//ВВР України. – 2000. – № 30. – Ст. 238.
12. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 року №1560-XII//ВВР України. – 1991. – № 47. – Ст. 646.
13. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом : Закон України від 14.05.1992 року №2343-XII // ВВР України. – 1992. – № 31. – Ст. 441.
14. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 року №2121-III // ВВР України. – 2001. – № 5-6. – Ст. 30.
15. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 року №679-XIV / /ВВР України. – 1999. – № 29. – Ст. 238.
16. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України від 01.06.2000 року №1775-III // ВВР України. – 2000. – № 36. – Ст. 299.
17. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 року №959-XIII // ВВР України. – 1991. – № 29. – Ст. 377.
18. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.1993 року №3659-XII // ВВР України. – 1993. – № 50. – Ст. 472.
19. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001 року №2210-III // ВВР України. – 2001. – № 12. – Ст. 64.
20. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996 року №236/96-ВР // ВВР України. – 1996. – № 36. – Ст. 164.

Навчальне видання

Методичні вказівки

до організації самостійної роботи, практичних занять
та виконання письмових робіт
з дисципліни

«ГОСПОДАРСЬКЕ І ТРУДОВЕ ПРАВО»

(для студентів усіх спеціальностей усіх форм навчання)

Укладач **КОЛЯДА** Тетяна Анатоліївна

Відповідальний за випуск *А. В. Домбровська*

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання *І. В. Волосожарової*

—

План 2016, поз. 345М

Підп. до друку 22.11.2016 р.	Формат 60x84/16
Друк на ризографі	Ум. друк. арк. 2,1
Зам. №	Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 5328 від 11.04.2017 р.